

Guía Docente			
Datos Identificativos			2024/25
Asignatura (*)	Cambios sociodemográficos e territoriais	Código	615525023
Titulación			
Descriptores			
Ciclo	Período	Curso	Tipo
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Segundo	Optativa
Créditos			6
Idioma	CastelánGalego		
Modalidade docente	Presencial		
Prerrequisitos			
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación		
Coordinación	Diz Reboreda, Carlos	Correo electrónico	carlos.diz@udc.es
Profesorado	Diz Reboreda, Carlos Rey Gayoso, Raúl	Correo electrónico	carlos.diz@udc.es raul.reyg@udc.es
Web			
Descripción xeral	Nesta materia traballaremos teorías, prácticas e metodoloxías para explorar as relacións interxeracionais no seu contexto histórico, sociolóxico e ecolóxico. Analizaremos os cambios sociodemográficos e territoriais más actuais, en relación coas transformacións dos afectos e dos modos de vida na sociedade contemporánea.		

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título
Identificar procesos históricos de cohesión e de exclusión asociados a distintos tipos de hábitats			AM21 BM1 CM3 AM22 BM2 CM5 AM23 BM3 CM7 AM24 BM14 BM19 BM20 BM21 BM22
Recoñecer a relación entre variables espaciais e territoriais e as necesidades da poboación segundo as súas características sociodemográficas			AM21 BM1 CM3 AM22 BM2 CM5 AM23 BM3 CM7 AM24 BM14 BM19 BM20 BM21 BM22
Analizar a vulnerabilidade ecolóxica de distintos colectivos			AM21 BM1 CM3 AM22 BM2 CM5 AM23 BM3 CM7 AM24 BM14 BM19 BM20 BM21 BM22

Contidos	
Temas	Subtemas
Coidados, avellentamento e territorios	- Cambios sociodemográficos e trabalho de coidados - Territorios en transición e vellas paisaxes - Avellentamento e perspectiva de xénero
Sociedade, hábitat e despoboación	- Medio ambiente e migracións - ¿Baleira ou baleirada? Formas de vida e territorios en crise - Ecoloxía, valor e cambios sociodemográficos
Cambios produtivos e reprodutivos	- Precariedade e reprodución da vida - Ecofeminismo ou barbarie - Mundos (por)vir

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Seminario	A21 A22 A23 A24 B1 B2 B3 B14 B19 B20 B21 B22 C3 C5 C7	12	24	36
Traballos tutelados	A21 A22 A23 A24 B1 B2 B3 B14 B19 B20 B21 B22 C3 C5 C7	24	84	108
Atención personalizada		6	0	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Seminario	As clases presenciais desenvolveranse a modo de seminario no que se discutirán lecturas e documentais asignados. A avaliação estará en función da asistencia e da exhaustividade dos materiais revisados polo alumno.
Traballos tutelados	O alumnado deberá entregar traballos prácticos de reflexión crítica sobre os contidos tratados na aula. Estes traballos deberán elaborarse a partires dos os materiais distribuídos (textos, audiovisuais, etc.), as posibles saídas ou formacións de campo, e as explicaciós e debates desenvoltos ao longo do curso.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Traballos tutelados Seminario	É previsible que o alumnado requira orientación personalizada para aclarar dúbidas ou ampliar a información necesaria. A atención personalizada desenvolverase tanto de forma presencial (directamente na aula e no despacho do profesor en horarios de titoría) como non presencial (a través do correo electrónico e mediante a plataforma Teams, se fora o caso).

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Traballos tutelados	A21 A22 A23 A24 B1 B2 B3 B14 B19 B20 B21 B22 C3 C5 C7	O alumnado deberá entregar traballos prácticos de reflexión crítica sobre os contidos tratados na aula. Estes traballos deberán elaborarse a partires dos os materiais distribuídos (textos, audiovisuais, etc.), as posibles saídas ou formacións de campo, e as explicaciós e debates desenvoltos ao longo do curso.	60

Seminario	A21 A22 A23 A24 B1 B2 B3 B14 B19 B20 B21 B22 C3 C5 C7	As clases presenciais desenvolveranse a modo de seminario no que se discutirán lecturas e documentais asignados. A avaliación estará en función da asistencia e da exhaustividade dos materiais revisados polo alumno.	40
-----------	---	--	----

Observacións avaliación

O alumnado que non poida asistir ao seminario presencial será considerado como alumnado de modalidade a distancia e recibirá unha programación e un plan de avaliación personalizado, acordado a través de correo electrónico. Iso requirirá un encontro preliminar por videoconferencia co profesor, ou un intercambio de e-mails. Así mesmo, o sistema de avaliación das convocatorias de primeira e segunda oportunidade será acordado co profesorado con polo menos 3 meses de antelación ao peche de actas.- PLAXIO. O/a estudiante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario. Todos os aspectos relacionados coa ?dispensa académica?, ?dedicación al estudio, ?permanencia? e ?fraude académico? rexiranse acordo coa normativa académica vigente da UDC.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Del Molino, Sergio (2016). La España vacía. Viaje por un país que nunca fue. Turner - Herrera, Mª Soledad (2007). Individualización social y cambios demográficos. Madrid: CIS - Kreager, Philip y Schröder-betterfill, E. (Eds) (2005). Ageing without children. Berghan Books - Livi Baci, Massimo (1988). Ensayo sobre la historia demográfica europea. Barcelona: Ariel - Moré, Paloma (2017). Migraciones y trabajo con personass mayores en las grandes ciudades. Madrid: CIS - Otero, Raimundo (2017). Sociología e historia de la ciudad desconcentrada. Madrid: CIS - Santamarina, Beatriz et al (Coords.) (2018). Antropología ambiental. Barcelona: Icaria - Dubert, Isidro; Pérez-Caramés, Antía (2021). Invasión migratoria y envejecimiento demográfico. Dos mitos contemporáneos. Catarata - Klinenberg, Eric (2021). Palacios del pueblo. Políticas para una sociedad más igualitaria. Capitán Swing <p>
</p>
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Traballo Final de Mestrado (TFM)/615525031

Observacións

1.- A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia:
1.1. Solicitarase en formato virtual e/ou soporte informático
1.2. Realizarase a través do Campus Virtual, en formato dixital sen necesidade de imprimilos
1.3. De se realizar en papel:- Non se empregarán plásticos.- Realizaranse impresións a dobre cara.- Empregarase papel reciclado.- Evitarase a impresión de borradores.
2.- Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural
3.- Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sostenibilidade nos comportamentos persoais e profesionais
4.- Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores de ambos os性os, propiciarase a intervención en clase de alumnos e alumnas...)
5.- Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas, e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade
6. Deberanse detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas
7. Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria.
Todos os aspectos relacionados coa ?dispensa académica?, ?dedicación ao estudo, ?permanencia? e ?fraude académico? rexiranse dacordo coa normativa académica vixente na UDC.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías